

ZÁJMENA

jsou **ohledný slovní druh**, proto je můžeme **skloňovat**

u zájmen určujeme **pád, číslo, druh (u rodových zájmen i rod)**

zájmena zastupují podstatná a přídavná jména, nebo na podstatná a přídavná jména ukazují

rodová zájmena:

jsou taková zájmena, **u nichž lze určit rod** (*mužský, ženský, střední*)

Př. **on, ona, ono; ten, ta, to** (*jednotné číslo*)

oni, ony, ona, ti, ty, ta (*množné číslo*)

bezrodá zájmena:

jsou taková zájmena, **u nichž rod určit nelze**

Př. **já, ty** (*jednotné číslo*)

my, vy (*množné číslo*)

zvrátné zájmeno se

DRUHY ZÁJMEN:

1. OSOBNÍ

2. PŘIVLASTŇOVACÍ

3. UKAZOVACÍ

4. TÁZACÍ

5. VZTAŽNÁ

6. NEURČITÁ

7. ZÁPORNÁ

8. VYMEZOVACÍ

zájmena **týž / tentýž, sám** bývají řazena k **ukazovacím**

zájmena **každý, všechen** bývají řazena k **neurčitým**

1. OSOBNÍ ZÁJMENA

tato zájmena označují první, druhou, třetí osobu jednotného a množného čísla
zastupují podstatná jména

JÁ, TY, ON, ONA, ONO (jednotné číslo)

MY, VY, ONI, ONY, ONA (množné číslo)

zvrtné zájmeno **SE**

JÁ, TY, MY, VY				
1. pád	JÁ	TY	MY	VY
2. pád	MĚ / MNE	TEBE / TĚ	NÁS	VÁS
3. pád	MNĚ / MI	TOBĚ / TI	NÁM	VÁM
4. pád	MĚ / MNE	TEBE / TĚ	NÁS	VÁS
5. pád	-	TY	-	-
6. pád	(o) MNĚ	(o) TOBĚ	(o) NÁS	(o) VÁS
7. pád	MNOU	TEBOU	NÁMI	VÁMI

! Zvrtné zájmeno se má ve všech pádech, kromě 1. pádu, stejné tvary jako zájmeno ty!

SE	
1. pád	SE
2. pád	SEBE
3. pád	SOBĚ / SI
4. pád	SEBE / SE
5. pád	-
6. pád	(o) SOBĚ
7. pád	SEBOU

j. č.	ON (mužský)	ONA (ženský)	ONO (střední)
1. pád	ON	ONA	ONO
2. pád	NĚHO / JEHO / HO / JEJ / NĚJ	JÍ / NÍ	NĚHO / JEHO / HO / JEJ / NĚJ
3. pád	NĚMU / JEMU / MU	JÍ / NÍ	JEMU / NĚMU / MU
4. pád	NĚHO / JEHO / HO / NĚJ / JEJ	JI / NI	JE / NĚ / HO / JEJ / NĚJ
5. pád	-	-	-
6. pád	(o) NĚM	(o) NÍ	(o) NĚM
7. pád	NÍM / JÍM	JÍ / NÍ	JÍM / NÍM

! Nezapomeň, že u zájmen on, ona, ono píšeme po předložce na začátku souhlásku Ň v jednotném i množném čísle !

! Ve 2., 3., 4., 6. a 7. pádu má zájmeno ono (střední rod) stejné tvary jako zájmeno on (mužský rod) !

! V množném čísle mají zájmena ony (ženský rod) a ona (střední rod) ve všech pádech, kromě 1. pádu, stejné tvary jako zájmeno oni (mužský rod) !

mn. č.	ONI (mužský)	ONY (ženský)	ONA (střední)
1. pád	ONI	ONY	ONA
2. pád	NICH / JICH	NICH / JICH	NICH / JICH
3. pád	NIM / JIM	NIM / JIM	NIM / JIM
4. pád	NĚ / JE	NĚ / JE	NĚ / JE
5. pád	-	-	-
6. pád	(o) NICH	(o) NICH	(o) NICH
7. pád	NIMI / JIMI	NIMI / JIMI	NIMI / JIMI

2. PŘIVLASTŇOVACÍ ZÁJMENA

přivlastňují skutečnosti osobám

MŮJ, TVŮJ, JEHO, JEJÍ

NÁŠ, VÁŠ JEJICH

zvrtné zájmeno **SVŮJ**

většinou jsou ve spojení s podstatným jménem, přídavným jménem, číslovkou

Př.: **můj** otec, **tvůj** krásný dům, **naše** první dítě

MŮJ / MÁ MÉ	rod mužský (j. č)	rod ženský (j. č.)	rod střední (j. č.)
1. pád	MŮJ	MÁ / MOJE	MÉ / MOJE
2. pád	MÉHO	MÉ / MOJÍ	MÉHO
3. pád	MÉMU	MÉ / MOJÍ	MÉMU
4. pád	MÉHO (pána) MŮJ (hrad)	MOU / MOJI	MÉ / MOJE
5. pád	MŮJ	MÁ / MOJE	MÉ / MOJE
6. pád	(o) MÉM	(o) MÉ / MOJÍ	(o) MÉM
7. pád	MÝM	MOU / MOJÍ	MÝM

! Zájmeno **můj, tvůj, svůj** má v 1., 3. a 5. pádu jednotného čísla stejné tvary jako v ženském rodu a ve 2., 3., 6. a 7. pádu má stejné tvary jako v mužském rodu !

! Stejně skloňování jako zájmeno **můj** mají zájmena **tvůj** a **svůj**. Tato zájmena skloňujeme jako přídavná jména tvrdá !

MŮJ / MÁ / MÉ	rod mužský (mn. č.)	rod ženský (mn. č.)	rod střední (mn. č.)
1. pád	MÍ / MOJI (páni) MÉ / MOJE (hrady)	MÉ / MOJE	MÁ / MOJE
2. pád	MÝCH	MÝCH	MÝCH
3. pád	MÝM	MÝM	MÝM
4. pád	MÉ / MOJE	MÉ / MOJE	MÁ / MOJE

5. pád	MÍ / MOJI (<i>páni</i>) MÉ / MOJE (<i>hrady</i>)	MÉ / MOJE	MÁ / MOJE
6. pád	(o) MÝCH	(o) MÝCH	(o) MÝCH
7. pád	MÝMI	MÝMI	MÝMI

NÁŠ	<i>rod mužský (j. č.)</i>	<i>rod ženský (j. č.)</i>	<i>rod střední (j. č.)</i>
1. pád	NÁŠ	NAŠE	NAŠE
2. pád	NAŠEHO	NAŠÍ	NAŠEHO
3. pád	NAŠEMU	NAŠÍ	NAŠEMU
4. pád	NAŠEHO (<i>pána</i>) NÁŠ (<i>hrad</i>)	NAŠI	NAŠE
5. pád	NÁŠ	NAŠE	NAŠE
6. pád	(o) NAŠEM	(o) NAŠÍ	(o) NAŠEM
7. pád	NAŠÍM	NAŠÍ	NAŠÍM

! Stejně jako zájmeno náš skloňujeme zájmeno váš !

! Zájmeno náš, váš ve středním rodu jednotného čísla má ve 2., 3., 6. a 7. pádu stejné tvary jako v mužském rodu !

NÁŠ	<i>rod mužský (mn. č.)</i>	<i>rod ženský (mn. č.)</i>	<i>rod střední (mn. č.)</i>
1. pád	NAŠI (<i>páni</i>) NAŠE (<i>hrady</i>)	NAŠE	NAŠE
2. pád	NAŠICH	NAŠICH	NAŠICH
3. pád	NAŠIM	NAŠIM	NAŠIM
4. pád	NAŠE	NAŠE	NAŠE
5. pád	NAŠI (<i>páni</i>) NAŠE (<i>hrady</i>)	NAŠE	NAŠE
6. pád	(o) NAŠICH	(o) NAŠICH	(o) NAŠICH
7. pád	NAŠIMI	NAŠIMI	NAŠIMI

JEJÍ	<i>rod mužský (j. č.)</i>	<i>rod ženský (j. č.)</i>	<i>rod střední (j. č.)</i>	<i>číslo množné</i>
1. pád	JEJÍ	JEJÍ	JEJÍ	JEJÍ
2. pád	JEJÍHO	JEJÍ	JEJÍHO	JEJÍCH
3. pád	JEJÍMU	JEJÍ	JEJÍMU	JEJÍM
4. pád	JEJÍHO (<i>pána</i>) JEJÍ (<i>hrad</i>)	JEJÍ	JEJÍ	JEJÍ
5. pád	JEJÍ	JEJÍ	JEJÍ	JEJÍ
6. pád	(o) JEJÍM	(o) JEJÍ	(o) JEJÍM	(o) JEJÍCH
7. pád	JEJÍM	JEJÍ	JEJÍM	JEJÍMI

! **Zájmeno její se skloňuje podle vzoru jarní!**

! **Zájmena jeho a jejich jsou nesklonná!**

3. UKAZOVACÍ ZÁJMENA

ukazují na určitou osobu, zvíře, věc, vlastnost

TEN, TENTO, TENHLE, ONEN, TAKOVÝ, ONAKÝ

bývají k nim i řazena zájmena **TÝŽ, TENTÝŽ** a **SÁM**

mohou být ve spojení s podstatným jménem, nebo mohou stát sama o sobě

Př. **Tento muž se mi líbí. Tento se mi líbí.**

Takový film mám rád.

TEN	rod mužský (j. č.)	rod ženský (j. č.)	rod střední (j. č.)
1. pád	TEN	TA	TO
2. pád	TOHO	TÉ	TOHO
3. pád	TOMU	TÉ	TOMU
4. pád	TOHO (pána) TEN (hrad)	TU	TO
5. pád	-	-	-
6. pád	(o) TOM	(o) TÉ	(o) TOM
7. pád	TÍM	TOU	TÍM

! Stejně skloňování jako zájmeno ten mají i zájmena tenhle, onen, tento !

! Zájmena takový, onaký se skloňují jako přídavné jméno mladý. Ve spojení s podstatnými jmény ruce, nohy, oči, uši mají v 7. pádu mn. č. koncovku -ma !

Př. **takovýma ušima; onakýma rukama**

TEN	rod mužský	rod ženský	rod střední
-----	------------	------------	-------------

	(mn. č.)	(mn. č.)	(mn. č.)
1. pád	TI (<i>páni</i>) TY (<i>hrady</i>)	TY	TA
2. pád	TĚCH	TĚCH	TĚCH
3. pád	TĚM	TĚM	TĚM
4. pád	TY	TY	TA
5. pád	-	-	-
6. pád	(o) TĚCH	(o) TĚCH	(o) TĚCH
7. pád	TĚMI	TĚMI	TĚMI

SÁM	rod mužský (j. č.)	rod ženský (j. č.)	rod střední (j. č.)
1. pád	SÁM	SAMA	SAMO
2. pád	SAMÉHO	SAMÉ	SAMÉHO
3. pád	SAMÉMU	SAMÉ	SAMÉMU
4. pád	SAMÉHO, SAMA (<i>pána</i>) SÁM (<i>hrad</i>)	SAMU, SAMOU	SAMÉHO
5. pád	-	-	-
6. pád	(o) SAMÉM	(o) SAMÉ	(o) SAMÉM
7. pád	SAMÝM	SAMOU	SAMÝM

! Zájmeno sám skloňujeme ve 2., 3., 4., 6. a 7. pádu jako přídavné jméno mladý !

SÁM	rod mužský (mn. č.)	rod ženský (mn. č.)	rod střední (mn. č.)
1. pád	SAMI (<i>páni</i>) SAMY (<i>hrady</i>)	SAMY	SAMA
2. pád	SAMÝCH	SAMÝCH	SAMÝCH
3. pád	SAMÝM	SAMÝM	SAMÝM
4. pád	SAMY, SAMÉ	SAMY, SAMÉ	SAMA, SAMÁ
5. pád	-	-	-
6. pád	(o) SAMÝCH	(o) SAMÝCH	(o) SAMÝCH
7. pád	SAMÝMI	SAMÝMI	SAMÝMI

4. TÁZACÍ ZÁJMENA

tážeme se na osobu, věc, nebo vlastnost
vždy stojí na začátku věty tázací (uvozují ji)

KDO?, CO?, JAKÝ?, KTERÝ?, ČÍ?

! Zájmeno kdo se skloňuje jako zájmeno ten !

! Zájmeno co se skloňuje jako zájmeno náš !

! Zájmena jaký a který se skloňují jako přídavné jméno mladý !

! Zájmeno čí se skloňuje jako přídavné jméno jarní !

5. VZTAŽNÁ ZÁJMENA

vyjadřují vztah ke skutečnosti
připojují k sobě některé věty v souvětí
nejsou na začátku věty

KDO, CO, JAKÝ, KTERÝ, ČÍ, JENŽ

(skloňování zájmena jenž letos probírat nebudeme)

6. NEURČITÁ

neurčují blíže, o kom nebo o čem je řeč

NĚKDO, NĚCO, NĚJAKÝ, NĚKTERÝ, NĚČÍ

LECKDO, LECCO, LECKTERÝ, LECJAKÝ, LEDAKDO

KDOSI, COSI, JAKÝSI, KTERÝSI, ČÍSI, KDOKOLI

bývají k nim řazena i zájmena **KAŽDÝ, VŠECHEN**

VŠECHEN	<i>rod mužský (j. č.)</i>	<i>rod ženský (j. č.)</i>	<i>rod střední (j. č.)</i>
1. pád	VŠECHEN	VŠECHNA	VŠECHNO, VŠE
2. pád	VŠEHO	VŠÍ	VŠEHO
3. pád	VŠEMU	VŠÍ	VŠEMU
4. pád	VŠECHEN	VŠÍ, VŠECHNU	VŠECHNO, VŠE
5. pád	-	-	-
6. pád	(o) VŠEM	(o) VŠÍ	(o) VŠEM
7. pád	VŠÍM	VŠÍ	VŠÍM

VŠECHEN	<i>rod mužský (mn. č.)</i>	<i>rod ženský (mn. č.)</i>	<i>rod střední (mn.č.)</i>
1. pád	VŠICHNI (páni)	VŠECHNY	VŠECHNA

	VŠECHNY (<i>hrady</i>)		
2. pád	VŠECH	VŠECH	VŠECH
3. pád	VŠEM	VŠEM	VŠEM
4. pád	VŠECHNY	VŠECHNY	VŠECHNA
5. pád	-	-	-
6. pád	(o) VŠECH	(o) VŠECH	(o) VŠECH
7. pád	VŠEMI	VŠEMI	VŠEMI

7. ZÁPORNÁ

popírají existenci osoby, věci nebo vlastnosti

NIKDO, NIC, NIJAKÝ, NIČÍ, ŽÁDNÝ

! Zájmeno **nikdo, nic** skloňujeme jako zájmeno **náš** !

! Zájmena **nijaký, žádný** skloňujeme podle přídavného jména **mladý** !

! Zájmeno **ničí** skloňujeme podle přídavného jména **jarní** !

8. VYMEZOVACÍ

zájmena, kterými se vymezuje totožnost, individuálnost nebo úplnost označované skutečnosti

některé učebnice uvádějí jen 7 druhů zájmen, tedy zájmena vymezovací nerozlišují

TÝŽ, TENTÝŽ, SÁM (někde bývají řazeny k ukazovacím zájmenům)

KAŽDÝ, VŠECHEN (někde bývají řazeny k neurčitým zájmenům)

**ZÁLEŽÍ JEN NA VÁS, JESTLI SE BUDETE DRŽET VAŠÍ UČEBNICE A BUDETE
POUŽÍVAT KATEGORII VYMEZOVACÍCH ZÁJMEN, NEBO TATO ZÁJMENA
BUDETE ŘADIT K DANÝM DVĚMA DRUHŮM.**

OBOJÍ JE SPRÁVNÉ.